

Vizier

In het Vizier

We staan op de drempel van een nieuw jaar. Het oude is afgerond, weggeschreven op de rol van de eeuwigheid. Een nieuw jaar breekt aan, als God het geeft - ook voor de provincie Zuid-Holland.

In 2011 trad een nieuw college aan; komend jaar zullen de uitgezette lijnen verder worden uitgewerkt. Met soms ingrijpende gevolgen voor mens en milieu. Het is onze roeping om op een verantwoorde manier om te gaan met wat ons is toevertrouwd. In dat besef willen ChristenUnie en SGP ook in 2012 hun werk doen. Beseffend dat er een hoger perspectief is. In een provincie hier ver vandaan dichtte Rutger Kopland prachtige regels over het staan aan het grensland.

Aan het grensland

Je kijkt over het land de ontelbaarste keer in je leven naar waar het ophoudt je zegt tegen ons dit is het grensland het laatst van de aarde hier om ons heen je zou willen weten wat voorbij daar is voorbij het steeds maar weer zichtbare zelfde je zoekt in de schimmige einder iets als een gezicht maar van wat of van waar je denkt aan je jeugd aan 1 Korinthiërs 13 nu kijken we nog in een wazige Spiegel maar straks staan we oog in oog.

Namens de Statenfractie en de redactie van Vizier van harte Gods zegen toegewenst in 2012!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

Begroting 2012 onder de loep

Eerder dit jaar hebben we bij de start van de nieuwe coalitie in Provinciale Staten (PS) gesproken over het Hoofdlijnenakkoord.

Dat Hoofdlijnenakkoord zou in de begroting voor 2012 uitgewerkt moeten zijn. Dat is wel gebeurd, maar slechts in beperkte mate. Zo is de bestuurlijke paragraaf van de begroting erg dun. De toezichtstaak die de provincie heeft en die met kracht ter hand dient te worden genomen, wordt daarmee gekleineerd. Dom, zeker in deze crisistijd. Als het gaat om de RijnGouweLijn en de Rijnlandroute worden keuzes uitgesteld. Jammer dat dit doorschuift.

Rond het thema innovatie (ontwikkelingen vooral op het gebied van de economie) is het stil. Er is geld gereserveerd voor 2012, maar er is nog geen programma. Wij zien dan liever dat geld wordt aangewend voor de aanpak van cultuurhistorische gebouwen -waaraan nog veel moet gebeuren- dan dat het wordt gestoken in innovatie waarvoor nog een programma bedacht moet worden.

Een ander onderwerp: bezuinigingen op het openbaar vervoer. Daarover heeft de fractie zijn zorgen. Die bleken in Provinciale Staten breed te leven. Positief in de begroting zijn onder meer de inzet op zogenoemde groene verbindingen tussen stad en platteland en het ontwikkelen van een visie op duurzame zoetwatervoorziening. Dat is harde noodzaak, evenals de inzet op infra-

structuur: het bieden van optimaal comfort en veiligheid. Wij steunen dat. De fiets komt er wel heel goed vanaf: deze periode wordt 35 miljoen euro extra uitgetrokken voor fietspaden. Nu 6 miljoen aan kapitaallasten. De overige 29 miljoen en de rente komen op het bordje van volgende colleges.

De discussie bij het vaststellen van de begroting ging vooral over de bezuinigingen op taken en subsidies. Onzes inziens ligt het tempo hiervan te hoog en is er te weinig overleg met de organisaties die door de bezuinigingen worden getroffen. Lees het artikel hierover van Willy de Zoete elders in dit blad. De hele bezuinigingsronde valt ons zwaar. Veel mooi en goed werk, betaald en vrijwillig, wordt gekort. Het is het dilemma waarmee we worstelen: het gaat om nuttige en goede taken, maar zijn het taken van de provincie? Nee, in veel gevallen niet of in heel beperkte mate.

Uiteindelijk is onze motie om ruim voor de volgende begrotingsronde goed inzicht te hebben in de precieze gevolgen voor de betrokken organisaties, met algemene stemmen aanvaard. Met die kennis kunnen we bij de behandeling van de begroting voor 2013 eventueel nog zaken rechtzetten.

Tenslotte heeft ook de jeugdzorg onze volle aandacht, getuige ook wat Servaas Stoop verderop in dit nummer hierover schrijft.

Chris Schaapman, fractievoorzitter

Een a-sociale provincie?

In de vorige Statenperiode berichtten we af en toe over de Provincie Nieuwe Stijl. Nuttig, vonden wij, want in de loop der jaren was de provincie zich gaan bewegen op allerlei terreinen waar zij op basis van de Provinciewet (of andere wetten) niets te zoeken had. Soms was de afbouw van subsidierelaties pijnlijk voor ons, zoals dat het geval was bij het stoppen van subsidies voor organisaties die zich met de jeugd bezighouden. Maar met de basisidee van "je richten op de kerntaken" zijn we het eens.

In deze nieuwe periode wordt verder gegaan met het snijden in oneigenlijke taken. Nou ja, snijden... Af en toe lijkt het eerder of er een botte bijl wordt gehanteerd. Daarmee zijn we het niet eens. Bij de inspraakrondes voor organisaties waarvan de subsidie op korte termijn wordt stopgezet kwamen schrijnende zaken naar voren. Een paar voorbeelden.

Het Zuid-Hollands Bureau voor Toerisme is een organisatie die regionale en plaatselijke VVV's ondersteunt, waardoor de toeristische aantrekkelijkheid van Zuid-Holland sterk verbetert. Of het een kerntaak van de provincie is, daar valt over te discussiëren. Het kleine team van specialisten staat straks echter op straat, zonder veel kans op nieuw werk. Als zij een jaar extra subsidie krijgen, zou het hen misschien lukken hun diensten op een andere manier te laten financieren.

Een heel andere organisatie die met opheffen wordt bedreigd is het Jeugdtheaterhuis, een vrij grote organisatie die voor veel kinderen bijdraagt aan hun ontwikkeling. Duidelijk geen kerntaak van de provincie. (Overigens ook geen instelling waar door onze achterban gebruik van wordt gemaakt.) Toch is het stopzetten van de subsidie binnen één á anderhalf jaar niet goed. Ook deze professionals moeten de tijd krijgen om tenminste voor een deel van hun organisatie naar andere financieringsmogelijkheden te zoeken. Wat anders ligt het in onze optiek voor de Popunie en de orkestbegeleiding van koren. Duidelijk geen taken voor de provincie. Het stoppen van de subsidie leidt ook niet tot opheffing, wel zullen concertkaartjes wellicht duurder worden. (Voor minder draagkrachtigen hebben de meeste gemeenten trouwens een regeling.)

Er zijn nog veel meer voorbeelden te noemen. Door de bezuiniging op het Provinciefonds ontkomen bijvoorbeeld ook natuurorganisaties, regionale omroepen en een cultuurorganisatie als Kunstgebouw niet aan kortingen. Deze organisaties blijven echter forse bedragen van de provincie ontvangen.

En wie weet. In een volgende periode is er misschien weer meer geld. Dan kunnen nieuwe keuzes worden gemaakt. Ook op terreinen die wel kerntaak van de provincie zijn valt genoeg te doen!

Willy de Zoete, Statenlid ChristenUnie

Statenleden in de regio

Voor een goede voorbereiding van hun standpunt hebben de Statenleden maandelijks meer dan eens contact met burgers, bedrijven, instellingen en gemeenteraadsfracties die een belang hebben bij de planvorming door de provincie. De Statenfractie ChristenUnie & SGP is gestart met het bezoeken van hun lokale fracties.

In augustus 2011 sprak de Statenfractie in het stadhuis van Leiden met de fracties van SGP en ChristenUnie uit **Katwijk, Leiden, Teylingen en Noordwijk** over de plannen voor de bereikbaarheid van deze plaatsen. Het plan voor een lightrailverbinding tussen Gouda en Noordwijk – de RijnGouweLijn – houdt de streek al jaren bezig. Doortrekking van de lijn naar Noordwijk lijkt van de baan; het eindpunt zou (voorlopig) in Katwijk moeten komen. De bereikbaarheid van hetzelfde gebied kan ook wat het autoverkeer betreft verbeteren als de zogeheten Rijnlandroute wordt gerealiseerd. Van alle besproken varianten zijn er nog twee over: "Zoeken naar balans", een route tussen Leiden en Voorschoten door, langs de A4 en dan richting Katwijk, óf de "Churchill Avenue", vanaf de A4 via de Churchilllaan door Leiden-Zuid, richting Katwijk.

De Statenleden hebben zich nog eens uitgebreid laten informeren over de voors en tegens van de beide plannen. Medio 2012 kiezen Provinciale Staten het definitieve Rijnlandroutetracé.

Een gesprek met de raadsfracties uit **Gouda, Waddinxveen en Zuidplas** maakte duidelijk hoe de afzonderlijke fracties de nabije toekomst van hun gemeenten zien. Er werd gesproken over samenwerking en over de mate waarin dat wenselijk is. Daarbij werd ook naar bestaande samenwerkingsverbanden gekeken. Een tweede onderwerp was de woningbouw. De verwachte bevolkingskrimp heeft grote gevolgen voor de bouw van nieuwe woningen en daarmee voor de financiële positie van gemeenten. In hoeverre er sprake zal zijn van herverdeling van de eerder afgesproken aantallen woningen zal nog moeten blijken. *(Vervolg op pagina 4)*

Verandering in de jeugdzorg

De organisatie en financiering van de jeugdzorg gaan behoorlijk op de schop. Die verandering is zo ingrijpend dat men daarom liever over transitie spreekt.

Het kabinet-Rutte wil de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overdragen aan de (samenwerkende) gemeenten. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van gemeenten om de regie te krijgen over alle vormen van jeugdzorg. In het hoofdlijnenakkoord van de huidige coalitie in de provincie is vastgelegd dat de overdracht in het belang van kinderen en gezinnen naar de gemeenten zorgvuldig en in overleg met de gemeenten en de instellingen moet plaatsvinden. De fractie van ChristenUnie & SGP heeft bij de behandeling van de begroting 2012 Gedeputeerde Staten ertoe opgeroepen om zo spoedig mogelijk een plan van aanpak voor de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten op te stellen. Daarnaast hebben we de wens geuit dat er snel wordt begonnen met enkele pilots om ervaring op te doen op het snijvlak van preventieve hulp en geïndiceerde jeugdzorg met het doel kinderen sneller van de juiste hulp te voorzien.

De bureaus jeugdzorg (indicatiestelling en toegang tot de zorg) en het specialistische aanbod

(intensieve ambulante hulp, daghulp, pleegzorg en 24-urshulp) vallen sinds 1 januari 2005 onder verantwoordelijkheid van de provincie. In de collegeperiode 2007-2011 hebben wij in het coalitieakkoord afgesproken de wachttijd fors terug te dringen. Landelijk geldt als norm dat een jongere binnen negen weken geholpen moet worden. In Zuid-Holland is april 2007 afgesproken dat deze wachttijd ieder jaar een week korter zou worden, zodat begin 2011 een wachttijd zou gelden van vijf weken. In totaal is daar 10 miljoen euro voor uitgetrokken.

Uit de periodieke rapportages is gebleken dat dit zogenaamde jeugdoffensief echt zoden aan de dijk heeft gezet. Hoewel we de doelstelling niet helemaal hebben bereikt doordat de vraag naar jeugdzorg in de genoemde periode ook gestegen is, kan geconcludeerd worden dat eind 2010 alle kinderen binnen zeven weken jeugdzorg ontvingen. Volgens onze fractie was het logisch geweest als vanaf 2011 deze lijn was doorgetrokken. Helaas heeft de huidige coalitie hiervoor geen extra geld uitgetrokken en bestaat het risico dat we weer terugvallen op de landelijke norm. Wij zullen het college kritisch blijven volgen op dit onderwerp.

Servaas Stoop, Statenlid SGP

Fractie-adviseurs stellen zich voor

De Statenfractie van ChristenUnie & SGP wordt ondersteund door fractie-adviseurs. Zij zijn geen Statenlid, maar wel heel nauw betrokken bij de besluitvorming. In de serie "Fractie-adviseurs stellen zich voor" laten we opnieuw één van hen aan het woord

Als christenen hebben we de opdracht om verantwoordelijkheid te nemen voor gezin, kerk en maatschappij. Ik heb het voorrecht om sinds 2008 als fractieadviseur de Statenleden van ChristenUnie & SGP te adviseren over bestuurlijk en financieel beleid. Op deze wijze kan ik de ervaring en expertise uit mijn werk bij onder andere het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie gebruiken om de Statenleden te ondersteunen bij het mede vormgeven van beleid en het controleren van het bestuur van onze provincie.

Ik adviseer over financieel beleid, de begroting en het jaarverslag. Wanneer er minder geld te besteden is, moeten verantwoorde keuzes gemaakt worden, passend bij de provinciale taak. Bijzonder gevoelig zijn de processen rond gemeentelijke herindeling. De organisatie van politiek en bestuur raakt op die momenten het leven van mensen echt. Dit vergt een zorgvuldig proces, het liefst van onderop.

Tenslotte adviseer ik over de jeugdzorg. De keuze om de provinciale jeugdzorgtaken aan de

Arjan Witte:
Verantwoordelijkheid nemen

gemeenten over te dragen is gemaakt, maar tot die tijd moet de jeugdzorg goed geregeld blijven. En het is de zorg van de provincie dat gemeenten goed worden voorbereid op deze nieuwe taken, die ook nog eens met veel minder geld uitgevoerd moeten worden.

Kortom, als overtuigd christen heb ik al eerder een bewuste keuze voor echte christelijke politiek gemaakt. Deze fractie bedrijft authentieke politiek, dus met open vizier en op basis van inhoud. Ik mag daaraan een steentje bijdragen als instrument in Gods handen.

Arjan Witte,
fractieadviseur namens de ChristenUnie

Column

Coalitie Samenwerking Verbond

Toen de verkiezingen voor Provinciale Staten dit voorjaar achter de rug waren kon men in de pers lezen welke coalities er zoal in diverse provincies werden gesmeed. Maar wat is een coalitie?

Het woord coalitie betekent: verbond, samenwerking. Het wordt gebruikt bij samenwerking tussen politieke partijen, zoals in een gemeenteraad of in Provinciale Staten. Maar het woord heeft oudere papieren.

Historie

In de tijd van Napoleon werd het woord coalitie al gebruikt. Daarmee werden de samenwerkende legers bedoeld die Napoleon bestreden. Maar bijvoorbeeld ook de landen waar deze legers bij hoorden, werden in hun strijd tegen Napoleon een coalitie genoemd. Er waren grote verschillen tussen die landen. De coalitie had dan ook een beperkt, concreet doel.

Zo was er ook in de Tweede Wereldoorlog militaire samenwerking tussen diverse landen. De beroemdste coalitie was die tussen de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en de Sovjet-Unie, de geallieerden.

Politiek

In de politiek is een coalitie een samenwerking tussen verschillende politieke partijen. Met een concreet omschreven doel: de mogelijkheid om een regering of een college van gedeputeerde staten of een college van burgemeester en wethouders te formeren. De overige partijen worden gerekend tot de tegenhanger met de naam: oppositie. In die laatste categorie is ook nog weer onderscheid. Er zijn partijen die de voorstellen van de coalitie op z'n merites beoordelen. Maar er zijn ook partijen die in bepaalde situaties de voorstellen op voorhand negatief beoordelen omdat deze van de coalitie komen.

Zuid-Holland

In Provinciale Staten van Zuid-Holland is een coalitie gevormd van VVD, CDA, SP en D66 die kan rekening op de steun van 28 van de 55 statenzetels, dus een meerderheid van één zetel. In de vorige periode had de toenmalige coalitie 40 zetels, eveneens bestaande uit vier partijen. Bij deze laatste coalitie was er meer manoeuvreerruimte. Het is boeiend om te zien hoe partijen die voorheen tot de oppositie behoorden, en zich ook zo gedroegen, van kleur verschoten zijn nu zij tot de coalitie behoren en met een uiterst geringe meerderheid de rijen gesloten moeten houden.

Henk van Dieren, Statenlid SGP

Tenslotte is gesproken over de Nieuwe Westelijke Oeververbinding (NWO) onder de Nieuwe Waterweg. De Statenfractieleden brachten een bezoek aan de fracties van **Vlaardingen en Maasluis** om te horen hoe de vlag erbij stond. In de buurt van Maasdijk gaat het onder meer om enkele woningen en kassen die zouden moeten wijken als de Oranjetunnel wordt aangelegd. Tussen Maassluis en Vlaardingen liggen recreatiegebied Krabbeplass en het landelijke gebied omgeving Zuidbuurt, waar de aanleg van de Blankenburgtunnel veel overhoop zou halen. Van het Westland tot in de Hoeksche Waard roert men zich over de effecten van de beide varianten. Verkeer, milieu, economie, natuur, leefbaarheid en financiën zijn grote aandachtspunten bij dit project.

Vlak voor het gereedkomen van deze tekst werd bekend dat Gedeputeerde Staten voor aanleg van de Blankenburgtunnel kiezen en ook minister Schultz van Infrastructuur en Milieu heeft inmiddels haar voorkeur uitgesproken voor deze variant.

Flip Mak, fractiemedewerker

(vervolg Statenleden in de regio)

Op 21 november had een rondetafelgesprek plaats met de fracties uit de **Krimpenerwaard**. Niet alleen binnen de achterban van zowel SGP als ChristenUnie zijn voor- en tegenstanders van gemeentelijke herindeling te vinden. Ook de betrokken gemeenten hebben uiteenlopende opvattingen over bestuurlijke samenwerking. De fracties waren met elkaar van mening dat duidelijkheid over de voortgang van het herindelingsproces geboden is. Het wachten is nu op een officieel standpunt van minister Donner. Verder werd gesproken over het natuurbeheer (Veenweidepact) in de Krimpenerwaard. Het kabinet heeft zijn steun hiervoor ingetrokken en de provincie heeft onvoldoende geld om bij te passen. Door de opgedroogde subsidiestroom ontbreekt nu de samenhang tussen de gebieden die in de afgelopen jaren werden aangekocht. Daarmee dreigt het beoogde natuurbeheer niet gerealiseerd te worden.

De wallen van Gorcum

Gorinchem, in de volksmond Gorcum genoemd, is een kleine stad in het zuidoosten van de provincie Zuid-Holland, gelegen aan het water, vlakbij de plek waar De Waal overgaat in de Merwede. Tegelijk ligt Gorinchem bijna aan het zuidelijke einde van de Hollandse Waterlinie. Een strategische plek met veel historie.

Door de eeuwen heen werd in en om Gorcum vaak gevochten. Bijvoorbeeld in de vijftiende eeuw tussen de Graafschap Holland en het Hertogdom Gelre. Holland won de slag waarmee het gebied van Arkel, waarvan Gorcum de hoofdstad was, aan Holland werd toegevoegd. De steeds terugkerende oorlogen waren voor de stad reden om de verdediging om de stad te verbeteren. De kwetsbare middeleeuwse stadsmuren werden aan de buitenzijde versterkt met aarden wallen en bastions. En zo kennen we Gorinchem vandaag nog. Het oudste gedeelte van de stad wordt nog steeds door deze wallen omsloten.

Van de vier poorten is er nog één over, de Dalemport. Hij dateert uit 1597. De poort is gebouwd in Renaissancestijl, met veel

sierelementen in hout en (natuur)steen. Op de torenhaan staat de Nederlandse Leeuw afgebeeld, kenmerk van de Noordelijke Nederlanden na de Tachtigjarige Oorlog.

Met zo'n 7000 inwoners in de zeventiende eeuw was er in Gorcum sprake van toenemende handel en industrie, waardoor de stad er in economisch opzicht op vooruit ging. Een dieptepunt voor de stad was de periode waarin de Fransen uit Holland werden verdreven, nadat zij het land onder Napoleon aan het einde van achttiende eeuw hadden veroverd. De Fransen verschansten zich in de stad, die vervolgens veel te lijden kreeg van beschietingen. Toch heeft de stad nog een groot aantal historische straten, huizen, kerken en dus ook de wallen.

In het wallencomplex werden buskruitmagazijnen gebouwd. Verder ravelijnen (landhoofden vanwaar soldaten de stad konden verdedigen), een caponnière (een geschutsplaats met 1,5 meter dikke muren vanwaar een groot gebied binnen het schootsveld lag). Ook nu een bezoek zeker waard.

Flip Mak, fractiemedewerker

Uitgave

ChristenUnie & SGP-Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Verschijnt 3 keer per jaar in een oplage van 7700 exemplaren

Redactie

Rudy Ligtenberg, Flip Mak, Wim de Roos en Chris Schaapman

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie

ChristenUnie & SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie-sgp.nl

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn

Fotoverantwoording

pagina's 1, 2 en 4: Flip Mak

december 2011